

Aan tafel met de Kikkerprins

Museumles voor groep 1 t/m 3

Voorwoord

Na het ontwikkelen van een lesprogramma voor de bovenbouw was het nu tijd voor de onderbouw van het primair onderwijs. Met de museumles Aan tafel met de Kikkerprins ontdekken de leerlingen spelenderwijs wat je allemaal bij een mooi diner op tafel aan voorwerpen gebruikt. Verder ervaren ze in het Zilverlab hoe je metaal kan vervormen. Deze les biedt een mooie kennismaking met de Wereld van Zilver.

Deze handleiding hoort bij de museumles 'Aan tafel bij de Kikkerprins' van het Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven voor groep 1 t/m 3 van het basisonderwijs. De handleiding is bedoeld voor leerkrachten en de begeleiders. Aan de hand van deze handleiding kan een bezoek aan het museum goed worden voorbereid en afgerond.

Inhoudsopgave

Les 1 Introductie les op school

Afspraken voor het bezoek

Les 2 Naar het museum

Les 3 Verwerking op school

Aansluiting bij kerndoelen

Introductie les op school

Ter voorbereiding op de les in het museum zijn er twee dingen die met de kleuters gedaan kunnen worden. U kunt het sprookje van de Kikkerkoning alvast behandelen. U kunt met de kinderen naar een gedekte tafel van een koning, koningin, prins of prinses kijken.

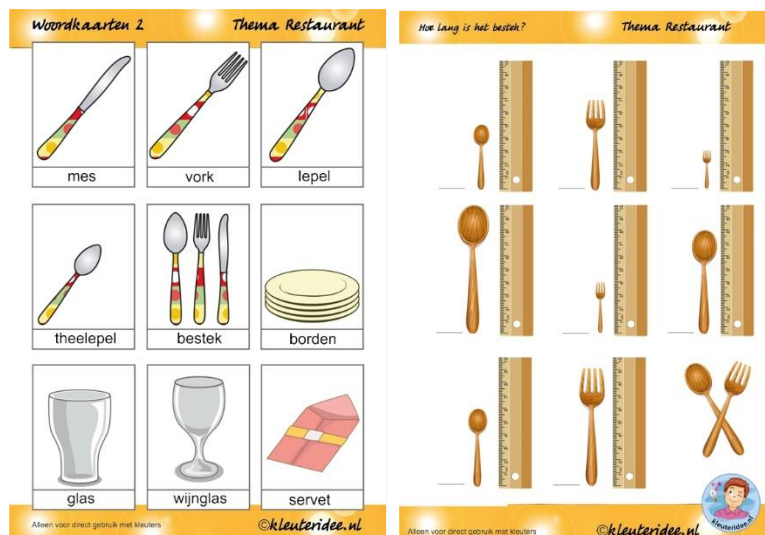
Sprookje Kikkerkoning

Er is een versie van de kikkerkoning voor het digibord. <http://sprookjes.kids.kennisnet.nl/sprookjes/>

Verder zijn er mooie opties van het sprookje in boeken te vinden. Bijvoorbeeld van in Het grote Sprookjesboek van Marianne Busser en Ron Schröder

Bestek

Je kan met behulp van woordkaarten kijken naar wat je nodig hebt om een goed gedekte tafel te maken. Je kan ook nog bestek meten. Op www.kleuteridee.nl staan goede voorbeelden.

De gouden bal van de kikkerkoning

De gouden bal - woordenschat

Zoek een mooi balletje dat je goud kunt spuiten of misschien al goud is. Doe hier in de kring een spel mee.

Woordenschatspel: Jij noemt het eerste deel van een aangeboden woord, bijvoorbeeld woorden rondom het sprookje kikkerkoning. Je zegt kik-. Je gooit de bal naar een kind. Dat kind maakt het woord af, kik-ker.

Dat kind noemt het eerste deel van een woord, bijv. le- en gooit de bal weg. Het kind dat vangt zegt le-pel. Spelen met een gouden bal is ook erg leuk tijdens een gym- of spelles.

De gouden bal - rijmen

Zoek een mooi balletje dat je goud kunt spuiten of misschien al goud is. Doe hier in de kring een spel mee.

Rijmspel: zeg een woord, rol de bal naar een kind. Dat kind bedenkt een rijmwoord rolt de bal naar een volgend kind dat ook weer een rijmwoord bedenkt, net zolang tot we op dit woord uitgerijmd zijn. Bedenk dan een nieuw woord.

Afspraken voor het bezoek

Aangezien het verhaal gaat over een gedekte tafel bij een koning of koningin zijn de kinderen van harte welkom als **Prins, Prinses** en natuurlijk ook als **Ridder**.

- Het is handig als u de kinderen voor het bezoek al heeft verdeeld in twee groepen.
- We vragen om minimaal 2 begeleiders (inclusief leerkracht) voor de begeleiding van de activiteiten in het museum.
- Het is wenselijk tijdens de museumles foto's te maken, zowel door u als de leerlingen. Die foto's kunnen handig zijn bij presentaties op school aan het einde van dit project!

Naar het museum

Organisatie les

De les start aan het begin van de Wereld van Zilver. Daar krijgt de hele groep kinderen het eerste deel van het sprookje de Kikkerkoning te horen. Het vervolg van de les gaat verder zowel in de Wereld van Zilver en als het Zilverlab. Om alle kinderen aandacht te kunnen geven wordt de groep na de introductie in twee groepen opgesplitst. Het deel van les dat zich afspeelt in De Wereld van Zilver wordt gedaan met behulp van opdracht kaarten en groepjes met een ouder. Het deel dat zich afspeelt in het Zilverlab wordt begeleid door de museumdocent. Het laatste kwartier van de les komen beide groepen weer bij elkaar. Ze gaan dan met z'n allen de tafeldekken. Als de tafel gedekt is volgt het tweede van het sprookje.

Indeling qua tijd

Tijd	Groep 1	Groep 2
10 min	Gezamenlijk eerste deel sprookje Kikkerkoning	
20 min	Wereld van Zilver	Zilverlab
20 min	Zilverlab	Wereld van Zilver
10 min	Gezamenlijk tafeldekken	
5 min	Gezamenlijk aan tafel laatste deel sprookje Kikkerprins	

Lesbeschrijving

Start Wereld van Zilver/ Stavelij– begin verhaal

De les begint met het verhaal van de Kikkerkoning. Het wordt verteld tot het moment dat de prinses haar bal terug heeft. De groep wordt daarna in twee groepen verdeelt. Een groep wordt meegenomen naar de Wereld van Zilver om de opdrachten te doen. De andere groep gaat met de museumdocent mee voor het Zilverlab.

Activiteiten in Wereld van Zilver

Er zijn in de Wereld van Zilver een aantal plekken waar opdracht kaarten liggen voor groepjes kinderen met ouders. Houd hier de groepjes aan waarin kinderen in de auto's mee hebben gereden. Het is handig als u als leerkracht de tijd in de gaten houdt en eventueel de wissel aankondigt per opdracht. Aan het eind van de 20 minuten moeten ze alle onderdelen gedaan hebben.

De museumdocent houdt de algehele tijdsplanning in de gaten en wisselt de groep in het Zilverlab met de groep in de Wereld van Zilver.

De opdrachten die de kinderen in het museum gaan doen zijn:

Opdracht A

Om voor te lezen:

Bij deze mand die op tafel staat is ieder gaatje met de hand uit gezaagd. Heel veel werk. Maar wel een mooie versiering voor een mand. Je mag nu zelf ook een gaatjes versiering voor de rand van je bord maken.

Wat moeten de kinderen doen:

Pak een papier.
Vouw deze in vieren.
Knip uit de rand wat mooie gaten.
Knip het rondje uit.
Vouw het vel weer open.
Je hebt je bord voor de tafel klaar

Opdracht B

Om voor te lezen:

Kijk eens naar al deze lepels, vorken en scheppen. Ieder lepel of vork werd voor iets anders gebruikt. Aan de zijkant van de vitrine is een spel. Zoek de goede lepel, vork of schep bij het goede eten.

Wat moeten de kinderen doen:

Druk op twee knopjes tegelijkertijd waarvan ze denken dat het bij elkaar hoort.
Als het goed is brand het lampje groen.
Als jullie al het eten bij de juiste lepel of vork hebben gevonden mag iedereen eigen bestek pakken.

Opdracht C

Om voor te lezen

Hier zie je bij de vorken, messen en lepels ook een soort grote ring liggen. Bij een tafel gedekt voor een prinses licht er bij het bord een speciale ring voor het servet. Meestal ligt er voor iedereen aan de tafel een eigen servetring met een servet. Maar je kan ook duidelijk maken door de servetring dat het jou plaats is.

Wat moeten de kinderen doen.

Pak een strook van het papier.

Maak daar een tekening op van iets dat jij mooi vind.

Maak de ring rond en laat moeder een nietje er door doen.

Zoek een mooi servet uit en doe die in de servetring.

Activiteit in Zilverlab

Bij een maaltijd aan tafel van een prins of prinses is iedereen mooi gekleed. En heeft iedereen mooi versiering. De versiering kan een mooi ketting zijn. Daarom gaan we nu zorgen dat we straks aan tafel bij de prinses en de kikker zelf ook mooi versierd zijn met een ketting.

Kinderen groep 1

Maken een hanger van een plat plaatje.

- Ze kunnen kijken hoe het walsen gaat door het plaatje met stof door de wals te halen
- Ze kunnen met de ponsen letters in de plaat slaan
- -ze kunnen met beide kanten van de hamer verschillende soorten hamerslag in de hanger maken.

Kinderen groep 2

Maken een hanger van een plaatje. Ze mogen deze als extra ook nog bol slaan met de bol-ank.
Verder zie groep 1

Tafeldekken in De wereld van Zilver

Na 40 minuten hebben beide groepen alle ingrediënten om de tafel te dekken. Ze hebben allemaal een bord, bestek, servetring met servet en een hanger om de nek. Tijd om de tafel te dekken.

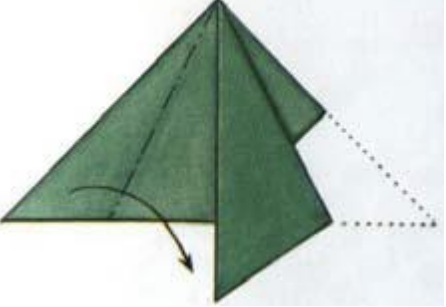
Tot slot sluiten we af met het tweede deel van de Kikkerkoning. Als het verhaal klaar is mag ieder kind zijn bord, bestek, servetring en hanger meenemen.

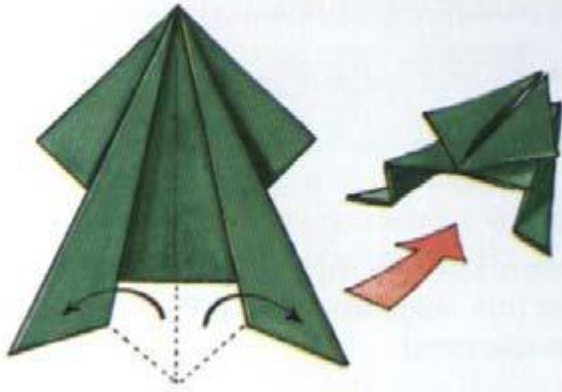
Verwerking op school

Maak een eigen feestelijke tafel met een kikkerkoning

De kinderen hebben vanuit het museum al bestek, bord en servetring. Verder kunnen ze nog de volgende dingen maken voor op tafel. Als alle onderdelen klaar zijn kunnen ze nogmaals de tafeldekken tijdens een kringgesprek.

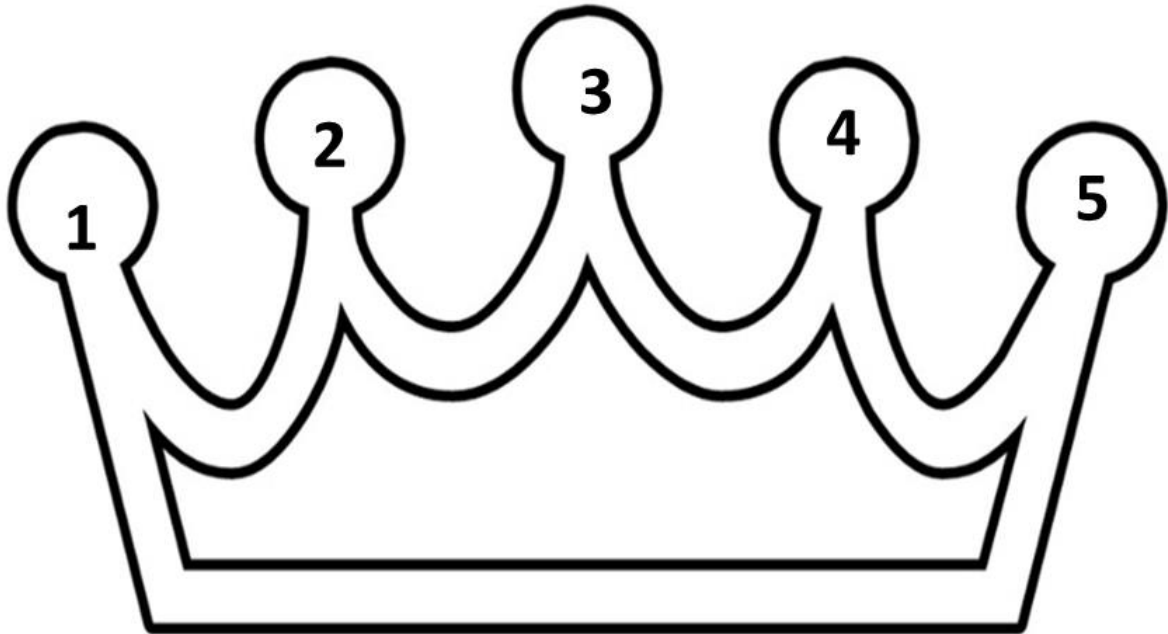
Kikker met kroon

	<p>1. Maak een schuin kruis. Draai het blaadje om en vouw een recht kruis.</p>
	<p>2. Maak gebruik van de aanwezige vouwen en vouw een dubbele driehoek..</p>
	<p>3. Vouw de 2 punten van de ene kant van de driehoek naar boven.</p>
	<p>4. Draai het vouwwerk om en vouw de andere punten van de dubbele driehoek naar onder.</p>

	<p>5. Vouw deze punten nogmaals om. Plak ogen op de bovenkant van de kop van de kikker.</p>
<p>Zie afbeelding hieronder.</p>	<p>6. Maak van een mooi geel papiertje nog een kroon en plak die boven op de kikker.</p>

Kroon voor de prins of prinses

Versier een eigen kroon en zet die vast op een ring zodat je die op kan zetten.

Mooi versierd bestek.

Het bestek dat de kinderen in het museum hebben gekregen is bewust van hout. Dit kan prima nog mooi versierd worden met verf.

Een kandelaar voor op tafel

Deze kaarsenring van de firma van Kempen en Begeer is goed te maken voor kinderen. Op de afbeelding bedoeld voor gewone kaarsen. Op school is het makkelijker om zo iets te maken voor waxinelichtjes.

1. Begin met een cirkel stevig papier van ongeveer 20 cm.
2. Laat de kinderen daarna een binnen in nog een cirkel van ongeveer 10 cm. met de prikpen er uit prikken. Je houdt een rand van ongeveer 5 cm over.
3. Maak van wc rollen randjes voor op de cirkel. De randjes moeten ongeveer 3 cm hoog zijn. Lijm deze vast op de cirkel. Je kan twee, drie of vier cirkels op de ring plaatsen.
4. Pak daarna met aluminiumfolie de hele vorm in en je hebt een zilverkleurige kaarsenhouder.

Aansluiting bij het kerndoelen

Nederlands

Kerndoel 1

De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

Kerndoel 2

De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

Kerndoel 9

De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten

riëntatie op jezelf en de wereld/ Mens en samenleving

Kerndoel 35

De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.

Oriëntatie op jezelf en de wereld/ Natuur en techniek

Kerndoel 44

De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.

Kunstzinnige oriëntatie

Kerndoel 54

De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

Kerndoel 55

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Kerndoel 56

De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.